

خبر
↓

برگزاری نمایشگاه قرآن به صورت مجازی

بسیست‌وهفتمین دوره نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم به دلیل شیوع ویروس کرونا به صورت مجازی به مدت ۱۰ روز از ۱۱ تا ۲۰ دی‌ماه ۱۳۹۹ مصادف با ۱۸ تا ۲۷ ماه مبارک رمضان برگزار خواهد شد. مدیرکل دفتر تبلیغ و ترویج معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اعلام این خبر گفت: «این نمایشگاه از دو بخش اصلی فروشگاه‌های و محتوایی تشکیل شده است. در بخش فروشگاه‌های به فروش کتاب‌های چاپی در حوزه دین و دفاع مقدس پرداخته می‌شود و به نوعی تمام کتاب‌های مربوط به این حوزه را که از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز داشته باشند، در این نمایشگاه مجازی عرضه خواهیم کرد.» مرتضی خدمتکار افزود: «بستر نمایشگاه مجازی قرآن همچون نمایشگاه مجازی کتاب است که به دلیل شیوع ویروس کرونا امسال این نمایشگاه را به این شکل برگزار می‌کنیم. کتاب‌های ثبت شده در حوزه دین و دفاع مقدس در سامانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بالغ بر ۴۰ هزار اثر است که اجازه عرضه و فروش تمام این کتاب‌ها در این دوره از نمایشگاه قرآن فراهم شده است.»

فرانسوی‌ها در قرنطینه بیشتر کتاب نوشتند

بر اساس آمار ارائه‌شده توسط وزارت فرهنگ فرانسه، فرانسوی‌ها در دوران قرنطینه کمتر کتاب مطالعه کرده، اما بیشتر کتاب نوشته‌اند. از زمان همه‌گیری ویروس کرونا، انتشارات «گالیمار» با دو برابر پیشنهاد برای چاپ کتاب‌های جدید مواجه شده است. چنین وضعیت مشابهی در طول قرنطینه نخست فرانسه در سایر انتشاراتی‌ها به وجود آمد.

افزایش پیشنهاد برای چاپ کتاب‌های جدید در «گالیمار» به حدی رسید که مدیر این انتشارات در تویتر خود نوشت: «با توجه به شرایط کنونی از شما می‌خواهیم ارسال نسخه‌های دست‌نویس کتاب‌های‌تان را به تعویق بیندازید.» اگر پیش از شیوع ویروس کرونا، انتشارات «گالیمار» روزانه سه پیشنهاد چاپ دریافت می‌کرد، در سال گذشته این آمار به ۵۰۰ مورد افزایش پیدا کرد. دو بار تعطیل شدن کتابفروشی‌ها در سال ۲۰۲۰ (در بهار و در پاییز) سبب به تعویق افتادن چاپ آثار و ایجاد ترافیک در انتشارات کتاب‌ها در سال ۲۰۲۱ شد. اما این «گالیمار» نیست که با هجوم پیشنهادها برای چاپ کتاب مواجه شده و سایر انتشاراتی‌ها نیز طی مرحله نخست قرنطینه یعنی بهار سال ۲۰۲۰ با چنین وضعیتی روبه‌رو شدند. انتشارات «سویل» که هر سال ۳ هزار و ۵۰۰ نسخه پیشنهادی دریافت می‌کند، در فاصله ژانویه تا مارس هزار و ۲۰۰ نسخه دریافت کرده است. انتشارات «گراست» که در سال ۲۰۱۸ آمار چشمگیری دریافت ۵ هزار نسخه پیشنهادی را ثبت کرده بود تا اواسط مارس سال ۲۰۲۱ بیش از هزار متن دریافت کرده است. «اولیویه» دیگر انتشارات فرانسوی نیز اعلام کرد در سه ماه اول سال ۲۰۲۱ بیش از ۷۰۰ پیشنهاد چاپ کتاب دریافت کرده که با توجه به آن می‌توان تخمین زد این آمار تا پایان سال به ۲ هزار اثر برسد. این در حالی است که آمار سالانه دریافت پیشنهاد چاپ کتاب این انتشارات هزار و ۵۰۰ تا هزار و ۶۰۰ مورد بوده است.

گفت‌وگو با تقی آزادارمکی، پژوهشگر و نویسنده حوزه کار و کارگر

جایگاه کارگران در ادبیات؛ از مکاتب غربی تا اسلام

آثار نویسندگان جهان در حوزه کار و کارگر در ادبیات جهان بخصوص در سده اخیر بر اساس نوع تفکر نویسنده و همچنین وقوع انقلاب‌ها همواره دستخوش تغییر و تحولات گوناگون بوده است. برای نمونه می‌توان به انقلاب سال ۱۹۱۷ روسیه و روی کار آمدن سوسیالیسم و همچنین نمونه این انقلاب و گسترش تفکرات حاکم بر آن در سایر کشورها مانند چین و... اشاره کرد. اما در کشور ما و بسیاری از کشورهای اسلامی، همواره نوع نگاه نویسندگان مسلمان بر اساس دستورات قرآن کریم و تأکیدات فراوان پیامبر اکرم (ص) بر حمایت و اعطای حق کارگر و همچنین بوسه معروف بر دستان پینه بسته او معطوف بوده است. برای آشنایی بیشتر این حوزه در ادبیات در این شماره از آتیه‌نو پای صحبت‌های تقی آزادارمکی از نویسندگان، پژوهشگران و جامعه‌شناسان کشور رقتیم تا از کار و کارگر و تأثیر آن بر ادبیات نویسنده‌گی برای‌مان بگوید.

گفت‌وگو

همان‌طور که اشاره کردم نویسندگان در بیشتر آثارشان از کارگر به عنوان فرد یا شخصیتی که همواره به او ظلم شده و می‌شود و او توان بازپس‌گیری حق خود را ندارد، یاد می‌کنند؛ اما به نظر من این موضوع در دنیای نویسندگی به نوعی به یک تابو تبدیل شده که اکنون وقت شکستن آن فرارسیده است.

توجه داشته باشید فقط حوزه کتاب و نویسندگی در این امر دخیل و تأثیرگذار نیست، بلکه دیگر رسانه‌های جمعی مانند مطبوعات، سینما، سایت‌ها و سایر رسانه‌ها می‌توانند بستر مناسبی برای حمایت از کارگر باشند. با توجه به اینکه در عصر حاضر با شستایی که دنیای الکترونیک و فضای مجازی به خود گرفته مردم از طریق گوشی همراه خود در کمترین زمان ممکن از اخبار و حتی دیدن آثار و یا مطالعه کتاب‌ها در فضای مجازی بهترین بهره را می‌برند، به نظر از این فضا در حوزه کار و کارگر بهتر می‌توان بهره برد و دست به خلق آثاری زد که به نوعی در آن از کارگر بیشتر حمایت و حق او به طور تمام و کمال پرداخت شود و او احساس امنیت شغلی کند.

شما ببینید در حال حاضر بسیاری از نویسندگان؛ نه در کشور ما بلکه در تمام نقاط دنیا به دلیل افزایش نرخ کاغذ و هزینه چاپ بیشتر تمایل دارند کتاب و آثارشان به صورت مجازی در اختیار مخاطبان‌شان قرار گیرد و در حال حاضر روز به روز مردم با این نوع سبک کتابخوانی و مطالعه یعنی مطالعه کتاب‌های مورد علاقه خود در فضای مجازی بیشتر آشنا می‌شوند و به سمت این نوع مطالعه علاقه‌مند می‌شوند و دیری نمی‌پاید که داشتن کتابخانه در منزل و یا گرفتن کتاب در دست فقط به خاطره‌ای تبدیل می‌شود و مردم کتاب‌های مورد علاقه خود را در فایل‌های‌شان ذخیره خواهند کرد. ما باید بیشتر از این فضا استفاده کنیم و این موضوعی اجتناب‌ناپذیر است؛ نه در حوزه کتاب بلکه در سایر رشته‌ها.

شخصیتی در رأس امور قرار گرفت که با تفکرات اسلامی ناب خود و مطرود دانستن سوسیالیسم و کاپیتالیسم در اعطای حق کارگران از هیچ کوششی فروگذار نخواهد کرد و کارگرانی که تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در گیر تفکرات غربی و شرقی بودند، از شرایط بهتری برخوردار شدند.

برای اینکه ما دوباره در دام غرب‌زدگی و شرق‌زدگی افراطی گرفتار نشویم، شما چه پیشنهادی دارید؟

من به عنوان یک نویسنده و جامعه‌شناس، همان تفکرات اسلامی و احقاق حق کارگر از دیدگاه و منظر اسلام و همچنین دیدگاه امام (ره) و در عصر حاضر بیانات مقام معظم رهبری را می‌پسندم و از آن حمایت می‌کنم و آن را بهترین پیشنهاد و گزینه برای حمایت از کارگر و کارفرما و در نهایت تولید می‌دانم. ببینید تفکراتی مانند سوسیالیسم و کاپیتالیسم اینها هر کدام در زمانی در برخی کشورها طرفدارانی داشت و افرادی را به سوی خود جذب کرد که از آن حمایت می‌کردند، اما اگر دقت کنید متوجه می‌شوید اکنون در هیچ یک از آن کشورها و همچنین کشورهای اسلامی در حوزه کارگر و کارفرما، سوسیالیسم و یا کاپیتالیسم به معنا و مفهوم کلاسیک خود دیگر وجود ندارد و جایگاه خود را از دست داده است. کارگران و کارفرمایان قراردادهایی میان خود تنظیم می‌کنند و دولت به عنوان ناظر کل با حمایت از هر دو قشر، سبب‌ساز افزایش تولید خواهد بود. به نظر من، ما برای حمایت از کارگر باید بیشتر از ابزار فرهنگی خود استفاده کنیم و نویسندگان مابه‌نظر می‌رسد باید بیشتر در این حوزه ورود کنند.

به نظر شما چگونه می‌توان برای شناخت، آشنایی بیشتر و حمایت از کارگر؛ از ادبیات و نویسندگان استفاده بهتر و بیشتری کرد و آنها را به نوعی تشویق به کار در این حوزه و سوژه‌سازی از کارگر در داستان‌های‌شان کرد؟

به نظر شما در کشور ما چنین تفکراتی تا چه حد وجود داشت و آیا اکنون نیز وجود دارد؟

در کشور ما در سده اخیر و تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، اکثر کارخانه‌ها به صورت شخصی اداره می‌شد و در رأس آن فردی به عنوان سرمایه‌گذار اصلی و صاحب آن کارخانه؛ بسته به نیاز خود تعدادی کارگر استخدام می‌کرد و چرخ تولید کارخانه خود را به حرکت درمی‌آورد. باروی کار آمدن دولت دکتر مصدق در سال ۱۳۳۰ و احداث سازمان بیمه‌گری مانند تأمین اجتماعی و لزوم حمایت و بیمه کردن کارگران، شرایط تا حدودی بهتر از قبل شد و کارخانه‌داران و کارفرمایان مکلف شدند کارگران خود را بیمه اجباری کنند و ساعات کار نیز در طول ماه مشخص شد. همچنین تعطیلی اجباری یک روز در هفته برای همه کارگران اجباری شد. مقرراتی نیز در مورد مرخصی و سایر موارد مانند از کار افتادگی، فوت و... وضع و همه مکلف به رعایت و اجرای کامل آن شدند؛ اما در آن دوران با ورود تفکر چپ به کشور و تقابل آن با مکتب کاپیتالیسم و سرمایه‌داری، برخی نویسندگان آن دوران (که البته گرایش‌های گوناگونی داشتند) را واداشت تا در آثار خود از کارگران و حمایت از این قشر و حق بر خورداری‌اش آثاری را خلق کنند. طبیعی بود که برخی از کارگران با پیوستن به سندیکاهای و حمایت نویسندگان و برخی روزنامه‌های آن زمان و فروش روزنامه‌ها و کتاب‌های «چی» برخی کارگران را به سوی خود جذب کرد و آنها در سایه آن خواستار تغییر وضع موجود خود شدند. با پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) در بهمن‌ماه سال ۱۳۵۷ و حمایت امام (ره) از کارگران و مطرود کردن و غیراسلامی و غیرانسانی دانستن آن تفکرات غربی از نظر ایشان و لزوم حمایت از کارگر و دادن حق او، شرایط بهتری بر قشر کارگر در کشور حاکم شد و کارگران با پشتوانه معنوی شخصیتی همچون حضرت امام (ره) بیش از گذشته دل به کار سپردند و خیال‌شان از هر نظر آسوده شد که سرانجام

به نظر شما جایگاه کارگر در ادبیات ما و جهان چگونه است؟ آیا اصولاً در نویسندگی حوزه‌ای به نام ادبیات کارگری داریم؟

باید به سؤال شما از چند منظر پاسخ داد. ببینید در کشورهای غربی -بالاخص در سده اخیر- و همچنین در برخی کشورهای آسیایی، اکثر نویسندگان (بسته به نوع کشور از نظر حکومت حاکم بر آن و همچنین تاریخ و زمانی که نویسنده در آن زمان اثری را تألیف می‌کند و به رشته تحریر درمی‌آورد) در آثار خود از قشر کارگر و یا حقوق میان کارفرما از کارگر استفاده کرده‌اند. به این مفهوم که شخصیت داستان خود را بر اساس زندگی کارگری که حق‌اش ادا نشده و در حق او ظلم شده، پیش می‌برد و آن کارگر را به عنوان شخصیت اصلی داستان خود برمی‌گزیند. فاصله طبقاتی، فقر و ساعات طولانی و مشقت فراوان کار و همچنین زور و شلاق کارفرما بر پیکر نحیف کارگر سر فصل‌های اصلی یک نویسنده برای خلق اثرش بود. برای مثال می‌توان به نویسنده معروف روسیه، ماکسیم گورکی اشاره کرد که در آثار او نقش و تفکر سوسیالیستی، مخالفت با بهره‌کشی فراوان از کارگر و همچنین برابری و حق بر خورداری از مواهب زندگی و البته بر اساس شور آن دوران، دست آخر مبارزه کارگر برای گرفتن حق‌اش از حکومت که به عنوان کارفرمای اصلی کارگر به حساب می‌آید موج می‌زند و فراوان دیده می‌شود...

... ما شاهدیم که در آن دوران در برخی از این آثار از کارفرما و یا حکومت به عنوان پلید، ستمگر و بهره‌کش یاد می‌شود و در مقابل از کارگر به عنوان فردی که حق او پایمال شده و همواره به او ظلم می‌شود...

...بله. به موضوع خوبی اشاره کردید و این همان تقابل کارگر، کارفرما و حکومت و قرار دادن این دو در مقابل هم است. گاهی سوسیالیسم پیروز می‌شود و گاهی امپریالیسم.